

6. Pogled čez obzorje

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

18. Apr. 2020

↗ Nazaj na kazalo

Komaj sta minila dva tedna od obiska pri toledskem provincialu, patru Gómezu Martinhu SJ, že je moral Jožefmarija znova prijeti za pero. Novica, ki jo je bilo treba sporočiti, je bila neprijetna. Na nekajurnem obisku v Valenciji je od svojih sinov in nekaterih prijateljev izvedel za

grožnje o ponovitvi barcelonskih dogodkov, ki jih je javno in v zasebnih stikih širil pater Segarra.

^[1] Odločil se je, da to sporoči predstojniku, ki bi morda lahko udarec zaustavil.

Nadvse cenjeni pater provincial, ga je nagovoril. Ne morete si predstavljati, s kakšnim veseljem se spominjam najinega pogovora v kolegiju Areneros. Ker je bila navzoča božja ljubezen in želja po služenju Cerkvi, sem vedel, da bo tudi prostor za prisrčnost in vzajemno razumevanje [...].

Patri iz Družbe Jezusove so nekaterim osebam prebrali pismo nekega drugega patra iz Madrida, kar je privedlo do začetka te žalostne kampanje. Kako vseč bi bilo našemu Gospodu in kako zelo na mestu bi bilo zaradi razumnosti, pravičnosti in ljubezni, če bi tisti pater plemenito preklical svoje izjave! Mislim, da

sedaj nihče ne more verjeti in brez slabe vesti ponavljati, da sem prostozidar, krivoverec, izprijenec itd. itd.; niti trditi, da si Opus Dei zasluži ves tisti kup žalitev, ki so bile izrečene ali zapisane.^[2]

Kljub vsemu temu so se v Valenciji ponovile metode, uporabljene v Barceloni. Spet je prihajalo do kritiziranja knjige *Pot*,^[3] do obtožb pri civilnih oblasteh in do obiskov pri družinah članov Opus Dei s ciljem posvariti starše, češ da njihovi otroci drvijo naravnost v brezno večnega pogubljenja.^[4]

Nepričakovan izbruh teh klevet je Jožefmarija spodbudil, da je patra Gómeza Martinha rotil, naj vendar ukrepa in posreduje pri patru provincialu Aragonije.^[5] V tistem času je bilo grenko nerazumevanje po Španiji že tako razširjeno, da ustanovitelj ni bil kaj dosti presenečen, ko je iz nekega

segovijskega samostana prejel pismo, povezano s pohujšanjem.

Nemudoma mu je na misel prišla prva kapela Študentskega doma Ferraz in revni tabernakelj iz lesa, ki so ga dobili naposodo od predstojnice samostana sester Marije Zadoščevalke (to je bila Antonia Muratori Muller z redovniškim imenom Marija od Žalostne Matere Božje). Takole ji je odpisal 6. avgusta 1941:

Spošt. s. Marija od Žalostne Matere Božje

S E G O V I A

Nadvse cenjeni v Kristusu,
spoštovana sestra!

Mnogokrat se vas z ljubeznijo spominjam, tako zaradi svoje naklonjenosti do te svete ustanove Marije Zadoščevalke kot tudi zaradi

uslug, ki vam jih osebno dolgujem.
Bog vam povrni!

Vaše pismo me je razveselilo ... in užalostilo, ko sem videl, da je celo v ta samostan prodril hrup o nasprotovanju dobrih, o preganjanju, ki ga – že več kot poldrugo leto – trpimo zaradi svojega poklica, zaradi svoje ljubezni do Jezusa Kristusa [...].

Mati, za božjo voljo, recite tej častiti skupnosti, naj vztrajno moli za nas, da bi v osebah in dogodkih vedno videli roko našega Očeta, ki je v nebesih; in tako bomo trpeli kakor doslej, cum gaudio in pace [sic], vse, kar bo On hotel. Kakšno veselje prinaša izpolnjevanje svete božje Volje![6]

Jožefmarija je slutil in se bal, da se bo plamen z grmade, ki je zagorela po nekaterih krajih, razširil in dosegel razsežnost splošnega požara. Srce mu je to kriče naznanjalo, čeprav si ni mogel predstavljati, da bi zadeva

končala pri civilnih oblasteh.^[7] Zdaj pa je gledal, kako se njegove bojazni na žalost v veliki meri uresničujejo.

Obtožbe o krivoverstvu, tajni združbi, beli masoneriji, zavračanju zakonite oblasti in mnoge druge neresnice so bile raznesene po civilnih in akademskih krogih s ciljem razvrednotiti Delo. Posebej nevarna je bila ovadba, vložena na »Sodišču za zatiranje prostozidarstva«, vzpostavljenem 10. septembra 1940. V začetku julija 1941 je bilo sodišče za zaprtimi vrati seznanjeno z obtožnico. Po besedah tožilca, gospoda Gonzáleza Oliverosa, je bila obtožena skupina oseb pod vodstvom očeta Escrivája, ker naj bi osnovali nekakšno prostozidarsko vejo z elementi judovskih sekt. Predsednik, general Saliquet, je želel izvedeti, na kakšen način živijo člani tega združenja. Med drugim so mu povedali, da živijo krepост čistosti. General se je začudil, vendar so mu

potrdili, da je čistost članov preverjeno dejstvo. Nakar je predsednik odločil, naj se obravnava ovadbe zaključi in zadeva pošlje v arhiv, kajti on ne bo nikoli mogel razumeti, čemu naj bi prostozidar za doseganje svojih ciljev moral živeti čistost. S to izjavo se je tudi sodišče enoglasno strinjalo.^[8]—

Čeprav je bil postopek tajen in običajno niti obtožencev niso obveščali, če so bili oproščeni, pa so v tem primeru izjemoma, kakor da bi hoteli popraviti krivično obtožbo, nekateri člani sodišča obiskali Študentski dom Jenner. Prosili so Jožefmarija, naj jim pokaže kapelo, v kateri naj bi po besedah tožnikov bil friz s kabalističnimi znamenji. Ustanovitelj jim je razkazal kapelo in jim namigujoč na svojo debelost v šali dejal: ***Bil bi čudež prvega reda, če bi se dvignil od tal za eno samo ped.***^[9]

Toda politične obtožbe so še naprej prihajale od vsepovsod. To so bila leta druge svetovne vojne, ko je Falanga, vsaj v prvi fazi vojne, imela prevladujoč politični položaj in je brez zadržkov razglasila svoja totalitarna enostrankarska stališča. Katerokoli drugo politično mnenje je bilo označeno kot nedomoljubno in je bilo zato predmet preganjanja. Po drugi strani pa so sovražniki Katoliške cerkve in nasprotniki frankističnega režima ustanovitelja obtoževali povsem nasprotnih reči. Leta pozneje se je Jožefmarija spominjal, kako so ga ožigosali za prostožidarja, ***pa tudi za monarhista, za protimonarhista, za falangista, za karlista, za protikarlista.*** V času polnega razmaha svetovne vojne, piše duhovnik, ***so isti ljudje – ali druge osebe po njihovih navodilih – hodili po zavezniških ambasadah in govorili, da sem germanofil, pa tudi na predstavništva Nemčije in***

Italije, kjer so trdili, da sem anglofil.^[10] Te klevete, ki so jih izkoriščali pripadniki Narodnega gibanja, stranke pod nadzorom Falange, so predstavljale prikrito grožnjo, ki bi lahko vsak trenutek privrela na dan.

Dejansko so bile govorice političnega značaja malo pozneje zbrane v *Zaupnem poročilu o tajni organizaciji Opus Dei*, ki ga je sestavila Obveščevalna služba Falange.^[11] V tem poročilu je bilo o članih Opus Dei rečeno naslednje:

»Skladno s svojim življenjskim nazorom zagovarjajo internacionalizem in trdijo, da za katoličana ne obstajajo meje, niti narodi, niti domovine.^[12] [...] Ta organizacija nasprotuje ciljem države: 1) zaradi svoje tajnosti; 2) zaradi svojega internacionalističnega značaja; 3) zaradi vmešavanja v življenje izobraženstva in v idejno

usmeritev, ki jo podpira *Caudillo* [Franco]; in 4) zaradi svojega sektaštva, ki državo prikazuje, kakor da je krivična pri podeljevanju profesorskih mest, štipendij itd. [...] Njeni pristaši so na videz lojalni Narodnemu gibanju, vendar samo čakajo na njegov padec, medtem ko zaupajo v večnost katoliškega nauka, ki jim služi kot krinka za njihove mračne ambicije.«^[13]

Razmere v Španiji, piše ustanovitelj, zares v nobenem pogledu ***niso bile prav nič naklonjene temu, da bi se mlada in nova organizacija mogla razvijati. Okolje za to ni bilo pripravljeno.***^[14] Čas še ni dozorel. Ni šlo zgolj za ustne klevete in žalitve. Nevarnost je bila mnogo resnejša. Neki veleposlanik, njegov prijatelj in dobro obveščen mož, mu je sporočil, da so se določeni skrajneži iz Falange odločili, da ga likvidirajo.^[15] Komične in obenem zastrašujoče – spričo tesnih ideoloških vezi, ki so obstajale

med nekaterimi falangističnimi skupinami in nemškim nacionalizmom – so besede, ki jih lahko preberemo v enem od členov *Zaupnega poročila*. V zvezi s Študentskim domom Jenner je tam zapisano, da je v tem domu obstajal zemljevid Nemčije, ki je bil povsem prekrit s svinjami; k čemur je dodano zagotovilo, da ni šlo za zemljevid živinorejske panoge, temveč za upodobitev nemškega naroda.^[16]

Omenjeno poročilo je nadalje vsebovalo ovadbo, da je Delo poleg politične oblasti nameravalo prevzeti tudi nadzor nad univerzitetnim izobraževanjem, profesorskimi mesti in centri znanstvenega raziskovanja.^[17] In tako se je zgodilo, da so se nekateri člani Dela prijavili na javni razpis za mesto univerzitetnega profesorja in trčili ob takšne predsodke, da so bili pri izboru kandidatov po krivici diskriminirani. Predstava o tem, da skušajo

zlonamerno zavzeti univerzitetne katedre, je bila tako razširjena, da je bilo celo njihovim prijateljem težko zavračati in ne verjeti govoricam, ki so krožile v javnosti.^[18] Nekemu duhovniku je Jožefmarija pojasnil:

Poglej, ti veš, da Opus Dei, ki mu je skrb za zemeljske ambicije popolnoma tuja, stremi izključno h »krščanski popolnosti svojih članov preko posvečevanja običajnega dela«. Opus Dei je nadnaravno delo, ki se posveča samo notranjemu življenju duš. Zato ni mogoče, da ne bi prihajalo do nasprotovanj. In Gospod je dopustil, da trpimo preganjanje s strani dobrih, ki je največje nasprotovanje. Dobrim pa so se pridružili še tisti, ki niso tako dobri: tisti, ki sovražijo sveto Cerkev in katoliško Španijo [...].

Člani Dela dobro vedo, da ne morejo ugajati Bogu, če se v svojem življenju ne držijo najbolj izbrane družbene

dostojnosti in najzahtevnejše krščanske morale. Zato lahko gladko zavrneš ves ta kup umazanije, ki jim ga pripisujejo, češ da se grebejo za položaje, ki jih v resnici ne zanimajo.

Kako veliko delo je mogoče opraviti med študenti! Res je. Mar je to prekršek? Po mojem razumevanju je izvrstno služenje domovini. Gospod bi me prav tako mogel spodbuditi, naj se posvetim delu med nepismenimi. Vendar ne govori resnice, kdor si drzne trditi, da skušam »zavzeti« univerze. Delo ni tukaj zato, da vzgaja profesorje, pač pa zato, da v vseh družbenih dejavnostih vzgaja svetnike, ki ne bodo imeli drugega hrepenenja kot ljubiti Jezusa Kristusa (in zato tudi domovino) ter v tišini delati dobro.^[19]

Takšni dogodki – nekateri burleskni, drugi nesmiselni, vsi pa vredni obžalovanja – so se kopičili kakor kupi nesnage. Medtem so na

Jožefmarijeva ušesa še kar naprej prihajale nove laži, pri katerih je bilo sicer njemu najbolj nadležno to, da jih je moral drugo za drugo zbirati in s tem slediti ukazu svojega škofa. To se mu je zgodilo na primer decembra 1941, ko je v Valenciji v samostanu sester iz Kongregacije domačega služenja vodil duhovne vaje za študentke iz Katoliške akcije. Prav sit je moral že biti vsega tega, če se takole vdan v usodo loti svoje zabeleške: ***Spet moram ubogati in prijeti za pero, da popišem čenče in čenčarije. Naj bo vse za Boga!***^[20]

Tule je povzetek zapiska, v katerem poroča o svojem pogovoru z eno izmed udeleženk duhovnih vaj, s študentko kemije Marío Tereso Llopis. To gospodično, kot je Jožefmariju sama povedala, so na duhovne vaje poslale tretje osebe z nehvaležno nalogo, naj vohuni za duhovnikom. Skesana mu je priznala, kakšno umazano past so

mu nastavili. Po besedah gospodične Llopis se je pripravljala mračna zaseda, ki so jo zasnovali nekateri občinski svetniki v Valenciji ob podpori načelnika policije. In da bi bilo to, kar je Jožefmariju pripovedovala v tako skrivnostnem duhu, bolj vredno zaupanja, mu je priskrbela nekaj informacij o ukrepih, ki so jih pripravljali zoper študentski dom na Ulici Samaniego:

– Je v hiši kak vodnjak? je vprašala duhovnika.

– Da, hči moja, hiša je zelo stara in najbrž je mogoče takšne vodnjake najti v mnogih valencijskih hišah.

– Torej tam notri, tako zatrjujejo, naj bi bila shranjena prostozidarska znamenja. Trdijo tudi, da so tam nekakšni skrivni prehodi, je nadaljevala gospodična Llopis.

Vrnil sem se v našo hišo, konča zabeležko ustanovitelj, in ko to pišem

sredi noči s petka na soboto, ne morem, da se ne bi nasmehnil ob tako neotesanih klevetah. Manjka jim še en podatek o stavbi: v tej hiši je sedem stopnišč! Lep naslov za strašljivo zgodbo: Hiša sedmerih stopnišč.[21]

Duhoviti ton tega pisanja kaže na to, da je pripovedovanje gospodične Llopis vzel kot nekaj postranskega. Bilo je že toliko teh laži in kako so se ponavljale! Toda tokrat se je zmotil. Mestne oblasti so dejansko nameravale pod krinko sanitarne inšpekcije zapreti študentski dom na Ulici Samaniego. Jožefmarija je brž ukrepal in skušal preprečiti zaroto, tako da je dal zadevo preštudirati nekemu arhitektu na madridski občini, da bi se prepričal o tem, da je šlo za golo samovoljnost.

Potrebno se je izogniti trčenju, je pisal svojemu prijatelju Antoniu Rodilli. Zato od tebe pričakujem – gre

za veliko božjo slavo –, da obiščeš župana, in če je treba, tudi guvernerja, ter stvar razjasniš in dosežeš, da nas pustijo pri miru in da nam ne bo treba napraviti niti poteze s pleskarskim čopičem, ker je to v vseh pogledih odveč. Hoteli so nas prisiliti, da hišo zapremo ali vsaj prekinemo z delom za duše, ter nam pobrati denar. Ne vem, ali si seznanjen s tem, da so že prej našli pretvezo, da nam naložijo neko drugo globo, ki smo jo plačali, zato da bi se izognili sitnostim, čeprav zadeva ni bila jasna. Vidi se, da se jim to zdi premalo.^[22]

Vohunjenje po centrih Dela in pri apostolatu, ki se je tam vršil, se je nadaljevalo še mnogo let. Leta 1943, to pot v Madridu, v centru Diego de León, se je pod pretvezo preverjanja, kako je tam urejeno področje oskrbe, pojavil agent Obveščevalne službe Falange s ciljem, da na skrivaj pride do informacij. Ustanovitelj je kaj

kmalu spregledal, kaj vsiljivec v resnici hoče, in ga postavil pred vrata, pri tem pa vseeno ni pozabil z njim navezati prijateljskega stika.^[23]_____

A kaj bi še utrujali bralca s ponavljanjem dogodkov in okoliščin, ki ničesar ne dodajo temu, kar že vemo? Ti neverjetni in pitoreskni primeri so se razrasli v pravo gojišče anekdot, ki niti najmanj niso pripomogle k osvetlitvi ustanoviteljevega življenja razen glede njegovih zaslug, izkušenj in trpljenja. Zgodba o preganjanju namreč v štiridesetih letih ni zastala, pa naj se je Jožefmarija še tako izogibal zapletanju v prerekanje ter se nepopustljivo držal svojih svetih pravil ravnanja v takšnih primerih. Napravimo torej smiselno in kratko vzorčenje po globini in dolžini, da se preveč ne oddaljimo od teme:

Iz ustanoviteljevega pisma njegovemu dobremu prijatelju, patru

Robertu Cayueli SJ, z dne 13. 1. 1945,
s pridihom svežih spominov iz druge
svetovne vojne:

Nadvse cenjeni pater! Obžalujem, da
vam moram pisati o žalostnih
stvareh, toda globoko prijateljstvo in
zaupanje mora poznati, kar je
prijetno in kar je neprijetno.

Ponovno se po različnih mestih
pojavljajo napadi na Opus Dei s
strani več patrov Družbe Jezusove
[...].

Ne gre za to, da bi vam hotel
navajati, kaj je rekel ta ali oni.
Implicitno ali eksplicitno – naj gredo
drugam, kaj iščejo tukaj? – se zdi
kakor narobe obrnjen evangelij. Zdi
se, kakor bi govorili: Žetev je
skromna, delavcev pa veliko. V umu
vélikega generala – tistega vélikega
poveljnika, ki si ga je predstavljal sv.
Ignacij – je dovolj prostora za
milijone ljudi v naraščajoči
raznolikosti služenja. In načrti

vesoljnega Kralja, večnega
Duhovnika, ki mu v teh dneh v
pozdrav kliče modulator Dominus,
obsegajo še neskončno več od tega,
kar bi mogel zasnovati katerikoli
človeški um. Danes gre ne samo za
osvajanje neomikanih področij,
temveč tudi za krepitev proizvodne
moči obdelane zemlje; da bi
rodovitno bilo še bolj rodovitno; da
bi delavci razmišljali o tem, da so
tudi oni žetev.

Ne predstavljam si, kako
zaprepaščeni bi bili, ko bi v časopisih
prebrali norost, da severnoameriška
letala bombardirajo angleško vojsko.
Gre za eno najbolj žalostnih dejstev,
kar si jih moremo zamisliti: Je mar
vez med vojskami, ki sklepajo
zemeljska zavezništva, močnejša kot
pa med tistimi, ki naj bi vsak dan
zaslišali vzklik »Ljubíte se med
seboj«, izrečen pri evharistični
večerji? Če se med tistimi, ki so
zedinjeni z Rimom, dogajajo takšne

stvari, kako nam bo potem Gospod naklonil edinost odpadnikov? In te reči obsegajo na ducate pričevanj, ki človeka utrudijo že zaradi svoje številčnosti, s svojo vsebino pa vzbujajo globoko žalost.

Znano vam je, s kako globoko naklonjenostjo se vam zahvaljuje za vaše molitve in vas prisrčno pozdravlja vaš vdani služabnik.^[24]

Tu je še pismo patru Carrillu de Albornozu, v katerem je zaznati iskreno željo po tem, da bi osebno ponudil odpuščanje človeku, ki je spodbujal kampanjo proti Delu:

Rim, 3. junij 1950

Cenjeni pater Ángel Carrillo de Albornoz SJ

L o n d o n

Moj dragi pater Carrillo! Prejel sem vaše prijazno pismo z dne 15. maja

in tudi sam obžalujem, da vam ni mogoče obiskati te hiše.

Ko se vrnete v Rim, upam, da se bova lahko v miru in pogosto srečevala. Če mene ne bi bilo, je tukaj g. Álvaro del Portillo, ki ga že poznate, in vem, da se bosta vedno dobro razumela.

Z iskreno ljubeznijo vam pošilja objem in vas prosi, da molite za Opus Dei in za tega grešnika,

vam vdanega in Domino.^[25]_____

Očividka tistega trenutka, ko je oče izvedel za odpad patra Carrilla, je Encarnación Ortega, ki pričuje: »Bila sem navzoča, ko so mu sporočili, da je p. Carrillo izstopil iz Družbe Jezusove. Oče je bil globoko užaloščen. Gospod Salvador Canals ga je spomnil, da je bil on tisti, ki je organiziral hudo obrekovanje zoper Delo. Oče ga je prekinil: **Ampak ima dušo, sin moj, ima dušo.** In nekaj

časa je bil zelo žalosten ter je gotovo molil.«^[26]

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

.....

^[1] Prim. Pismo iz Madrida patru Carlosu Gómezu Martinhu SJ, kopija v: EF-410614-2.

^[2] *Prav tam.*

^[3] Ker je pater Segarra javno kritiziral *Pot* in po Valenciji govoril, da je avtor knjigo prepisal iz nemščine, ga je šel obiskat Francisco Botella kot priča pri nastajanju *Poti*. Toda pater Segarra svojih besed ni hotel vzeti nazaj in je Franciscu celo napovedal, da ga čaka večna poguba (Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 108–109).

[4] Florencio Sánchez Bella pričuje, da so zaradi njega in njegovega brata Ismaela prišli k njunim staršem na dom in »jim, morda tudi v dobri veri, povedali takšne laži, da so nama starši zagrozili, da naju vržejo iz hiše, če bova še kdaj stopila v kak center Opus Dei« (Florencio Sánchez Bella, *Sum.* 7492).

Amadeo de Fuenmayor pa pripoveduje, kako je šla nekega dne njegova mati v Barcelono k eni izmed svojih hčera in »jo je obiskal neki jezuit, ki je sploh ni poznal, ter jo vprašal, ali je moja mati, da bi jo opozoril na to, da je njen sin 'v nevarnosti, da pogubi svojo dušo'. Rekel ji je tudi, da me mora odvrniti od poti, na katero sem se podal v Opus Dei, in da moja polnoletnost – na katero bi se jaz najbrž skliceval – pri tem ni ovira. Vnaprej jo je tudi opozoril na gospoda Antonia Rodillo, generalnega vikarja škofije, češ da 'je eden od naših'. Na ta način se je

obzorje moji ubogi materi
popolnoma zaprlo, saj se tudi na
valencijskega nadškofa – ki se je pisal
Prudencio Melo y Alcalde – ni mogla
obrniti zaradi njegove visoke
starosti. In vprašal sem jo, ali ji je
redovnik navedel kakšno utemeljitev
za svoje stališče, ki mi je
napovedovalo tako mračno usodo.
Rekla mi je: 'Vas, ki ste v Opus Dei, so
privedli do blodnje, saj vas
napeljujejo k misli, da je mogoče biti
svet sredi sveta.' To je bil razlog moje
obžalovanja vredne zablode. To je
bilo véliko krivoverstvo, ki naj bi – če
ne izstopim iz Opus Dei – mojo dušo
pahnilo v prepad« (Amadeo de
Fuenmayor Champín, RHF, T-02769,
str. 4).

Ti obiski patrov pri družinah članov
Dela so se razširili še po drugih
španskih mestih. Javier de Ayala
pričuje: »Nekateri patri iz Družbe
Jezusove so tam, v Zaragozi, resno
vznemirjali mojo družino ter božjega

služabnika obtoževali, da je ustanovil neke vrste prostozidarsko sekto, katere pripadniki naj bi bili kakor nekoč iluminati, ki končajo v peklu« (Javier de Ayala Delgado, *Sum.* 7586).

[5] V zgoraj citiranem pismu z dne 14. junija 1941 označi razmere, do katerih je prišlo, z besedami ***tako vztrajno preganjanje.***

[6] Pismo iz Madrida sestri Mariji od Žalostne Matere Božje Muratori, EF-410806-1. O sestri Muratori: prim. *Zapiski*, št. 1258, 26. 3. 1935. Zgoraj navedeni del tega pisma obsega že znani ustanoviteljev kodeks ravnanja za te primere ***nasprotovanja dobrih.*** Izpuščen odstavek se glasi:

1) Nikjer in nikdar nismo naredili giba z roko niti z nogo, ne da bi imeli izrecno odobritev častitega krajevnega ordinarija. 2) Delo je cerkvenopravno odobreno. 3) Kršitev resnice je, ko nekateri govorijo o skrivnostih in tajnostih,

ki jih v naši apostolski ustanovi nikoli ni bilo, niti jih ne bo, niti jih ne potrebujemo. 4) Vse žalitve, ki smo jih deležni – in žalitve se izvajajo z vsemi mogočimi metodami –, prenašamo s svetim veseljem in v tišini: medtem ko nas obrekujejo, delamo. 5) Iz vsega srca odpuščamo tistim, ki te stvari širijo, da bi nas očrnili, in verjamemo, da ravnajo v dobri veri.

^[7] Gotovo pa se mu je slutnja, da se to utegne zgoditi, pletla po glavi, ko je madridskemu škofu pisal:

Razmišljam, ali bi bilo dobro o zadevi obvestiti civilno oblast, da ne bi s to zahrbtno kampanjo posredno (!) prišlo do tega, da bi te civilne oblasti tudi zgolj za trenutek verjele kateri izmed brezumnosti, ki nam jih skušajo naprtiti. Kako bi se sovražnik duš veselil, če bi nam še na ta način

povzročili sitnost! (Pismo iz Madrida, EF-410525-1).

^[8] O tem dogodku in o ovadbi na sodišču je ohranjeno poročilo, ki ga je zapisal sodnik dr. Luis López Ortiz, takrat generalni sekretar posebnega »Sodišča za zatiranje prostožidarstva« (prim. RHF, T-04214).

Druga pričevanja o tem dogodku: José López Ortiz, *Sum.* 5271; Álvaro del Portillo, *Sum.* 425; Silvestre Sancho Morales OP, *Sum.* 5399.

^[9] Delegacijo so sestavljali naslednji sodniki: dr. Juan José Pradera Ortega, dr. González Oliveros in dr. Luis López Ortiz. Prim. Álvaro del Portillo, PR, str. 564 in 565; tudi: Juan Jiménez Vargas, *Sum.* 6710.

^[10] *Pismo* 29. 12. 1947/14. 2. 1966, št. 36.

^[11] Poročilo, datirano s 16. januarjem 1942 v Madridu, je objavljeno v: José Luis Rodríguez Jiménez, *Historia de la Falange Española de las JONS*, Alianza, Madrid 2000, str. 420–423. V RHF je ohranjena strojepisna kopija na štirih listih. Prijatelj, ki mu je dokument pokazal, je bil msgr. José López Ortiz, ki podaja naslednje pričevanje:

»Nekega dne sem od Francove Falange – edine dovoljene stranke – prejel dokument, v katerem so ga strahovito očrnili. Štel sem si v dolžnost, da mu pokažem izvirnik, ki mi ga je izročil neki prijatelj: napadi so bili tako ostri, da medtem ko je Jožefmarija mirno bral tiste strani vpričo mene, nisem mogel zadrževati solz. Ko je Jožefmarija končal z branjem in videl mojo potrtoost, se je zasmejal in mi z junaško ponižnostjo dejal: ***Ne skrbi, Pepe, kajti vse, kar tukaj pravijo o meni, je hvala Bogu laž. Ampak če bi me poznali bolje,***

bi morali po resnici povedati še kaj mnogo hujšega, ker jaz nisem nič drugega kot le ubog grešnik, ki noro ljubi Jezusa Kristusa. In namesto da bi raztrgal tisti snop žalitev, mi je papirje vrnil, da bi jih moj prijatelj lahko odnesel nazaj na ministrstvo Falange, kjer jih je vzel. Vzemi, mi je rekel, in jih daj temu svojemu prijatelju, ki naj jih spravi, kamor sodijo, da ne bo zaradi tega imel sitnosti še on» (José López Ortiz, v: *Testimonios ...*, op. cit., str. 241–242).

^[12] Prim. Joaquín Alonso Pacheco, *Sum.* 4659. Nekaterim skrajno nacionalističnim krogom Falange se je točka 525 knjige *Pot* zdela pohujšljiva:

Biti »katoličan« pomeni bolj kot kdorkoli ljubiti svojo domovino. Obenem pa si privzeti tudi plemenita prizadevanja vseh drugih dežel. Koliko francoske

slave je lastne tudi meni! In prav tako je ponos Nemcev, Italijanov, Angležev, ... Američanov, Azijcev in Afričanov tudi moj ponos.

– Katoličan: veliko srce in širina duha.

[13] Več mesecev v obdobju, ko je bila Falanga na vrhuncu moči, je pretveza, da je Delo tajno in tej stranki sovražno združenje, ustvarjala okoliščine, ki so za ustanovitelja in člane Dela predstavljale hudo nevarnost. Poleg številnih drugih dokumentov priča o tem Jožefmarijevo pismo madridskemu škofu iz februarja 1943:

+ Oče! Berem prejšnje sporočilo in vidim, da ni dovolj jasno. Z Ministrstva za finance so nam poslali inšpekcijo (vse je skladno s predpisi) in iz zanesljivega vira sem izvedel, da se bodo skušali sodno spraviti na Alastruéja s

pošastno lažjo, da »pripada tajni združbi, ki je sovražnica Š. F. in ima skrivne dogovore z angleškim veleposlaništvom«; in ta, ki mi je danes popoldne prinesel to novico, je še dodal, da »nameravajo izslediti Alastruéjeve prijatelje, zato da bi vsem skupaj nastavili lepo zasedo«.

Oprostite mi, gospod škof, veliko tolažilnih reči vam še imam povedati v zameno za te klevete. V. š. p. p. grešnik

Jožefmarija (Pismo iz Madrida, EF-430217-1).

Š. F. – Španska Falanga; V. š. p. p. – vaš škofovski prstan poljublja.

^[14] *Pismo 29. 12. 1947/14. 2. 1966, št. 39.*

^[15] *Prim. Álvaro del Portillo, Sum. 417.*

^[16] Prim. *Zaupno poročilo*, sestavljeno v Falangi, 16. 1. 1942, že citirano.

^[17] »Glasniki teh laži,« pričuje msgr. López Ortiz, »so bili nekateri liberalno usmerjeni univerzitetni profesorji, ki – mislim, da s tem ne izrekam predrzne sodbe – niso radi videli, da so bili v predavalnicah navzoči prepričani katoliki. Tako so sprožili govorice, da skupina profesorjev in drugih ljudi, povezanih z univerzitetnim okoljem – med katerimi naj bi bila minister za šolstvo Ibáñez Martín in José María Albareda, generalni tajnik nedavno ustanovljenega Vrhovnega sveta za znanstveno raziskovanje –, želi spraviti univerzo pod nadzor Opus Dei. V obsedenosti s to zamislijo so počeli smešne reči: v resnici je bila smešna ta zadeva v celoti in določen odmev, ki ga je mogla imeti takrat, je mogoče razumeti samo, če se spomnimo na nacionalistično ozračje v državi v tistem času ter na

ljubosumje nekaterih ljudi in gibanj, ki so širili potvorjena dejstva» (José López Ortiz, v: *Testimonios ...*, op. cit., str. 225).

[18] V zvezi s tem pravi kardinal Bueno Monreal: »Po teh nerazumevanjih so sledila še izrecna obrekovanja, osnovana na zamerljivosti ali na sumu okultizma in krivoverstva, ki so se mogla nekaj časa obdržati. Ne da bi se spuščal v podrobnosti, ki sem jih tudi pozabil, bom omenil le obtožbo, da je Opus Dei hotel zase pridobiti profesorska mesta na univerzi, da bi v državi dosegel ideološko prevlado. Takšno grotesknost bi mogel sprejeti samo nekdo, ki bi pred tem kot veljavno vzel obtožbo o okultizmu in prostožidarstvu ... in ki bi imel tudi nadvse bujno domišljijo. Vendar je trdovratno krožila v javnosti več let. V to sedaj niso bili več vpleteni samo 'dobri' ljudje. Tudi tisti malo manj dobri so se jim priključili in skušali

skupini katoliških državljanov, ki so bili dobro izobraženi in so imeli ravno tako dobre nazive kot drugi, odvzeti pravico do opravljanja njihovega poklica, ki bi ga želeli in mogli opravljati» (José María Bueno Monreal, v: *Testimonios ...*, op. cit., str. 24).

V 12. poglavju knjige *Años de juventud ...*, op. cit., z naslovom *Legenda o katedrah* pravi José Orlandis Rovira: »Z ovadbami [...] so skušali ustvariti prepričanje, da sta minister za šolstvo Ibáñez Martín in Albareda, tajnik nedavno ustanovljenega Vrhovnega sveta za znanstveno raziskovanje, univerzo 'prepustila' v roke Opus Dei. Treba je opozoriti na dejstvo, da je leta 1941, ko je bila ta kampanja najbolj silovita in se je govorilo, da Opus Dei obvladuje španske univerze, samo en član Opus Dei – Albareda – pripadal zboru univerzitetnih profesorjev. In ko sedaj pogledamo nazaj na takrat

burno kampanjo 'osvajanja univerzitetnih káteder', lahko na podlagi dejanskih seznamov ugotovimo, da je samo enajst članov Dela dobilo profesorsko mesto v letih 1940–1945, to je v obdobju, ko je bilo na novo imenovanih univerzitetnih profesorjev skupno kar 179« (str. 182).

[19] Pismo iz Madrida Fermínu Yzurdiagi Lorci; kopija v: EF-420108-1. Fermín Yzurdiaga je bil član Narodnega sveta Španske falange in JONS-a.

[20] Zabeležka z dne 19. 12. 1941, RHF, D-30001. Duhovne vaje so trajale od 14. do 20. decembra.

[21] *Prav tam.*

[22] Pismo iz Madrida Antoniu Rodilli Zanónu, EF-420214-1.

[23] O obisku agenta Obveščevalne službe Falange v centru Diego de

León poroča José Manuel Casas
Torres; Madrid, 6. februar 1943.
Izvirnik v: RHF, D-15415.

[24] Pismo iz Madrida patru Robertu
Maríi Cayueli Santestebanu SJ; kopija
v: EF-450113-1.

[25] Pismo iz Rima patru Ángelu
Carrillu de Albornozu SJ, kopija v:
EF-500603-2.

To pa je pismo z dne 15. 5. 1950, na
katero se navezuje ustanovitelj:

»SECRETARIATUS CENTRALIS

CONGREGATIONUM MARIANARUM

Rim, 15. maj 1950

Moj spoštovani in dragi monsinjor!

Kljub vsej svoji dobri volji sem z eno
nogo že na poti in nikakor ne najdem
prostega trenutka, da bi vas obiskal.
Moje zdravje ni bilo v teh dneh prav
nič dobro in moral sem pripraviti

stvari, da bi to Centralno tajništvo
moglo delovati v moji odsotnosti.

Upam, da nama ob moji vrnitvi uspe
uresničiti najino zamisel, do takrat
pa vse, kar bi želeli, z vso svobodo
pošljite na moj naslov v Angliji:
Manresa House, Roehampton.
LONDON, S.W.15.

V edinosti molitve vas vdano
pozdravlja *in Domino*

Ángel Carrillo de Albornoz SJ

Praeses

Secret.Centr.Congreg.Marian.« (RHF,
D-30013).

Pater Carrillo de Albornoz je bil v
tistem času precej bolan. Jožefmarija
mu je ob nagibu svoje goreče
ljubezni do vseh bratov v
duhovništvu in še posebej do tistih,
ki so Delu povzročili škodo, skušal
pomagati.

^[26] Encarnación Ortega Pardo, RHF,
T-05074, str. 19.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/6-pogled-
cez-obzorje/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/6-pogled-
cez-obzorje/) (7. Avg. 2025)